

Tasapuoliset kilpailuedellytykset verkkokaupassa

Samat säännöt kaikille

Verkkokaupan nopea kasvu ja EU:n ulkopuolisten maiden suorat toimitukset kuluttajille verkkomarkkinapaikkojen ja muiden verkkoalustojen kautta ovat aiheuttaneet merkittäviä haasteita sisämarkkinoiden toimivuudelle, tuoteturvallisuudelle ja reilulle kilpailulle.

EU:ssa toimivat yritykset, jotka noudattavat tiukkoja tuoteturvallisuus-, kuluttajansuoja- ja ympäristövelvoitteita, joutuvat epäreiluun kilpailuasemaan EU:n ulkopuolelta toimiviin verkkomarkkinapaikkoihin nähden. Tämä koskee sekä kaupan ja palvelualojen yrityksiä, että kuluttajatuotteita ja niiden komponentteja ja raaka-aineita valmistavia yrityksiä. Samaan aikaan eurooppalaisten yritysten kilpailukykyä rasittavat ylimääräiset ja päällekkäiset tiedonantovelvoitteet ja tuoteturvallisuuteen liittyvä hallinnollinen taakka.

Lisäksi nykyinen 150 euron tullivapaus mahdollistaa EU:n ulkopuolisille toimijoille hinnallisen kilpailuedun. Suoraan EU:n ulkopuolelta Suomeen toimitettavista lähetyksistä ei tarvitse maksaa tullia, jos lähetyksen arvo on enintään 150 euroa. Tämä luo epäreilua kilpailuetua EU:n ulkopuolisille verkkokaupoille ja verkkomarkkinapaikoille, jotka myyvät pääasiassa vähäarvoisia tavaroita suoraan suomalaisille kuluttajille tullittomasti. Import-one-stop-shop (IOSS) ei myöskään vielä ole pakollinen EU:n ulkopuolelta kuluttajille myyville verkkomarkkinapaikoille. Pakollisuus lisäisi arvonlisäverojen kertymää Suomessa ja muualla EU:ssa.

EU:n ulkopuolelta suoraan kuluttajille toimitettavissa tuotteissa on myös havaittu merkittäviä turvallisuus- ja laatuongelmia. Kansallisilla viranomaisilla ei ole riittäviä resursseja valvoa verkkokauppojen ja verkkomarkkinapaikkojen kautta saapuvien tuotteiden turvallisuutta ja vaatimustenmukaisuutta. Ilman EU-tasoista markkinavalvontaa mahdollisesti vaarallisia ja kierrätykseen kelpaamattomia tuotteita pääsee Euroopan markkinoille.

Kuluttajien tulee voida luottaa siihen, että markkinoille tuotavat tuotteet, kuten lelut, tekstiilit ja elektroniikka, ovat turvallisia. Muun muassa digipalvelusäädös ja yleinen tuoteturvallisuusasetus antavat jo nyt viranomaisille työkaluja verkkomarkkinapaikkojen valvontaan ja vaarallisten tuotteiden poistamiseen markkinoilta. Pelikentän tasaamiseksi olemassa olevien direktiivien täytäntöönpanon ja asetusten soveltamisen tulee olla tehokkaampaa ja yhdenmukaista.

EK:n viestit päättäjille

Nyt on aika palauttaa reilu kilpailu, varmistaa kuluttajien turvallisuus sekä EU:n sisämarkkinoiden ja vihreän siirtymän tavoitteiden toteutuminen.

- Komission toimivaltaa on vahvistettava, jotta se voi **tehokkaasti valvoa** verkkomarkkinapaikkoja- ja alustoja ja niiden kautta tapahtuvaa rajat ylittävää kaupankäyntiä.
- Verkkomarkkinapaikkojen- ja **alustojen tulee vastata** siitä, että niiden kautta myytävät tuotteet täyttävät EU:n tuoteturvallisuus- ja ympäristövaatimukset silloin, kun mikään muu EU-alueelle sijoittautunut taloudellinen toimija ei tästä vastaa.
- EU:n ulkopuolelta hankittujen tavaroiden **150 euron tullivapausrajan** poistamista ja IOSS:n pakollisuutta on kiirehdittävä.
- On varmistettava, että verkkomarkkinapaikat osallistuvat samalla tavalla **kierotalouden kustannuksiin** kuin muut taloudelliset toimijat silloin, kun niiden kautta välitetään laajennetun tuottajavastuun piiriin kuuluvia tuotteita eurooppalaisille asiakkaille.

Lisätiedot:

Asiantuntija, Johanna Linna, kuluttajansuoja- ja sisämarkkinasääntely, johanna.linna@ek.fi

Asiantuntija, Oona Juonala, EU-vastuualue, oona.juonala@ek.fi